

Nr 174.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till valutakontoret för budgetåret 1942/43; given Stockholms slott den 6 mars 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Under rubriken Valutakontoret äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda två förslagsanslag, nämligen ett å 275,000 kronor till avlöningar samt ett å 75,000 kronor till omkostnader.

I skrivelse den 12 november 1941 gjorde valutakontorets styrelse framställning angående valutakontorets medelsbehov för budgetåret 1942/43.

Vid anmälan i statsverkspropositionen av frågan om valutakontorets anslagsbehov för nästa budgetår uttalades, att kostnaderna för valutakontorets avdelning i Amerikas Förenta Stater syntes, i den mån de icke borde slutligt stanna å riksbanken, lämpligen böra täckas från anslagen till valutakontoret samt att storleken av ifrågavarande kostnader ävensom omfattningen av valutakontorets egen verksamhet under nästa budgetår berodde på förhållanden, som då ännu icke kunde överblickas. I avvaktan på närmare erfarenhet beträffande dessa spörsmål upptogos anslagen till valutakontoret i rikstatsförslaget med endast beräknade belopp motsvarande dem som anvisats å riksstaten för innevarande budgetår.

I sin skrivelse den 12 november 1941 beräknade valutakontorets styrelse med ledning av tillgängliga belastningssiffror medelsbehovet för budgetåret 1942/43 i fråga om avlöningar till 310,000 kronor samt i fråga om omkostnader till 50,000 kronor.

I skrivelse den 6 mars 1942 ha *fullmäktige i riksbanken* och *valutakontorets styrelse* gemensamt framlagt förslag till fördelning av kostnaderna för valutakontorets avdelning i Förenta Staterna. Förslaget innebär, att riksbanken helt skulle bekosta avlöning, traktamente och representationsbidrag till avdelningens chef ävensom bestrida utgifterna för av honom och hans familj företagna resor till Förenta Staterna, medan övriga kostnader skulle till en tredjedel täckas av riksbanken och till återstoden gäldas från anslagen till valutakontoret. I skrivelsen ha vidare framlagts beräkningar angående storleken av de bidrag till avdelningens verksamhet vilka enligt angivna fördelningsgrund skulle utgå från valutakontorets anslag till avlöningar respektive omkostnader under innevarande och nästa budgetår. Därvid har framhållits, att en förutsättning för hållbarheten i beräkningarna, vilka enligt sakens natur måste vara synnerligen osäkra, vore att nuvarande bestämmelser om spärr å svenska tillgodohavanden i Förenta Staterna i huvudsak bibehölles oförändrade samt att Sveriges handelsförbindelser med nämnda land icke avsevärt försvårades. Bidraget från valutakontorets avlöningsanslag har beräknats till 90,000 kronor för innevarande och 87,000 kronor för nästa budgetår, medan motsvarande bidrag från omkostnadsanslaget uppskattats till 48,500 kronor respektive 30,000 kronor. Den beräknade nedgången i omkostnadsbidraget berodde därpå, att i omkostnaderna för innevarande budgetår inginge utgifter för dels resor till Förenta Staterna för viss personal, dels engångsanskaffning av möbler m. m. Under hänvisning till det anförda hemställdes, att valutakontoret måtte bemyndigas till riksbanken utgiva ersättning för bankens kostnader för avdelningen i Förenta Staterna under innevarande och nästa budgetår på sätt i skrivelsen angivits.

Som valutakontorets styrelse icke funnit anledning uppskatta kostnaden för valutakontorets verksamhet i Sverige under budgetåret 1942/43 annorlunda än som skett i styrelsens skrivelse den 12 november 1941 skulle valutakontorets medelsbehov under nämnda budgetår utgöra för avlöningar $(310,000 + 87,000 =)$ 397,000 kronor samt för omkostnader $(50,000 + 30,000 =)$ 80,000 kronor. Beloppet 397,000 kronor borde enligt vad styrelsen

uttalat i skrivelsen den 6 mars 1942 med hänsyn till beräkningarnas osäkerhet avjämnas till 400,000 kronor.

Kostnaderna för valutakontorets verksamhet äro avsedda att täckas med avgifter, som med stöd av kungörelsen den 25 februari 1940 (nr 126) uttagas vid försäljning i vissa fall av utländska betalningsmedel och utländska fordringar. Intäkten av dylika avgifter ingår med ett till 500,000 kronor beräknat belopp i den å riksstatsförslagets inkomstsida upptagna posten Vissa licensavgifter m. m. Departements-
chefen.

Mot den av fullmäktige i riksbanken och valutakontorets styrelse gemensamt förordade fördelningen av kostnaderna för valutakontorets avdelning i Förenta Staterna har jag intet att erinra. Jag förutsätter, att Kungl. Maj:t under iakttagande av den föreslagna fördelningsgrunden äger meddela erforderliga beslut angående bestridande från valutakontorets avlönings- respektive omkostnadsanslag av valutakontorets andel i kostnaderna för avdelningen redan under innevarande budgetår.

Det torde vara uppenbart att säker utgångspunkt saknas för beräkningen av valutakontorets utgifter under nästa budgetår, eftersom dessa utgifter bliva beroende av utvecklingen av betalningsförhållandena till utlandet. I likhet med valutakontorets styrelse anser jag, att man vid kostnadsberäkningarna nu är hänvisad till att utgå från rådande läge. Styrelsens förslag har icke givit mig anledning till erinran.

Med åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels till Valutakontoret: Avlöningar å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1942/43 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 400,000;

dels ock till Valutakontoret: Omkostnader å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1942/43 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 80,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.